TÌNH HÌNH THỜI TIẾT VÀ SẢN XUẤT VỤ ĐÔNG 1979 - 1980 Ở HẢI HƯNG

Hoàng Đức Thịnh
(Đài KTTV Hải Hưng)

I Vài nét về vụ đông ở Hải hưng :

Thực tế sản xuất nông nghiệp mấy năm qua ở Hải hưng cho phép khẳng định rằng, vụ đông là một vụ sản xuất chính, với nhiều cây trồng đa dạng, phong phú và có giá trị kinh tế cao.

Mùa đông ở Hải hưng bắt đầu từ ngày 25-11, kết thúc vào ngày 16-III năm sau, kéo dài 112 ngày có nhiệt độ ổn định dưới 20°C. Do cây trồng vụ đông ở Hải hưng là những cây sinh trưởng thích hợp với mùa lạnh, hoặc từ mùa nóng sang mùa lạnh, và do vụ xuân, vụ mùa gieo trồng những giống lúa ngắn ngày (80 đến 100 ngày) nên vụ đông ở Hải hưng bắt đầu từ giữa tháng IX và kết thúc vào cuối tháng I năm sau.

Cây trồng vụ đông có hai nhóm chính. Nhóm cây lương thực gồm các cây : khoai tây, khoai lang, ngô và đậu tương. Nhóm cây thực phẩm và xuất khẩu gồm các cây: tỏi, dưa hấu, cà chua, và các loại rau.

Vụ đông 1979 - 1980 ở Hải hưng gieo trồng 63030ha, chiếm 42,4%diện tích canh tác, trong đó diện tích cây lương thực chiếm 71%. Kết qủa sản xuất vụ đông 1979 - 1980 như sau :

Bảng 1 : Kết qủa sản xuất vụ đông 1979 - 1980

Loại cây	Khoai tây	Khoai lang	Ngô	Đậu tương	Cà chua	Tỏi	Dưa hấu
Diện tích (ha)	26720	15001	3041	495	1509	777	609
Năng suất (Tạ/ha)	111,79	76,46	10,74	4,5	99,25	74,54	119,5
Sản lượng (Tấn)	298724	114709	3269	2227	14977	5792	7295

Vụ đông đã mang lại lợi ích kinh tế rất lớn lao, tăng nguồn lương thực, thực phẩm cho người và gia súc, tăng nông sản hàng hóa và nông sản xuất khẩu, nên thu nhập của xã viên và nhà nước tăng, ngoài ra đã góp phần tích cực cải tạo đất để thâm canh vụ lúa sau .

II Tình hình thời tiết

1- Gió mùa đông bắc và diễn biến của nhiệt độ.

Tháng X có 2 đợt không khí lạnh ảnh hưởng tới thời tiết Hải hưng vào các ngày:

2, 26. Nhiệt độ không khí sau 24 giờ giảm từ 4 - 6°C. Ngày 18 và 21 có không khí lạnh tăng cường yếu.

Tháng XI có 3 đợt vào các ngày 12, 18, 22. Đợt ngày 18 mạnh hơn cả, nhiệt độ không khí sau 24 giờ giảm từ 6 - 10°C. Ngày 25, 27 có không khí lạnh tăng cường.

Tháng VII có 3 đợt vào các ngày 1, 12, 23.

Tháng I có 3 đợt vào các ngày 4, 13, 30. Đợt ngày 30 mạnh nhất, nhiệt độ không khí sau 24 giờ giảm từ 10 - 15°C. Ngày 7, 17 và 21 có không khí lạnh tăng cường yếu.

Nhìn chung gió mùa đông bắc trong vụ đông 1979-1980 hoạt động yếu, nên nền nhiệt độ cao, tổng chuẩn sai nhiệt độ vụ đông (từ X - 1979 đến I - 1980) là + 1,7°C . Tháng X nhiệt độ không khí xấp xỉ trung bình nhiều năm (TBNN). Tháng XI nhiệt độ thấp hơn TBNN 1,0°C, nhiệt độ thấp nhất là 9,4°C, là giá trị thấp thứ 2trong tháng XI, kể từ năm 1960 trở lại đây. Tháng XII và I nhiệt độ vượt TBNN là 1,7°C và 1,2°C (bảng 2).

Bảng 2. Diễn biến của nhiệt độ ở Hải dương.

Tháng	Nhiệt độ không khí trung bình (°C)		Nhiệt độ không khí thấp nhất (°C)	
	1979 - 1980	Chuẩn sai	1979 - 1980	Ngày
X	24,3	- 02	18.3	22
XI	19,8	- 1,0	9,4	29
XII	19,4	+ 1,7	10.9	27
I	17,2	+ 1,2	9.7	31

2. Mưa :

Tổng lượng mưa vụ đông từ 10 - 15mm, chiếm 5% tổng lượng mưa TBNN của thời kỳ này. Đây là đợt hạn gay gắt nhất trong vòng 70 năm trở lại đây. Do làm tốt công tác thủy lợi, đồng ruộng được tưới nước đầy đủ, hạn đất được giải quyết, đã hạn chế được tác hại của hạn không khí (bảng 3).

Bảng 3 : Lượng mưa tháng và số ngày mưa.

Trạm \ Tháng	X		XI		XII		I	
	Lượng mưa (mm)	Số ngày	Lượng mưa (mm)	Số ngày	Lượng mưa (mm)	Số ngày	Lượng mưa (mm)	Số ngày
Hải dương	9.0	2	5.1	2	-	-	6.0	6
Hưng yên	5.5	3	0.3	1	0.5	1	3.9	9
Chí linh	5.9	3	1.2	1	0.1	1	9.9	5

3. Độ ẩm không khí, lượng bốc hơi, số giờ nắng :

Trong vụ đông 1979 - 1980 thời tiết khô hanh hơn TBNN, độ ẩm không khí giảm, lượng bốc hơi và số giờ nắng tăng (bảng 4).

Bảng 4 : Độ ẩm không khí, lượng bốc hơi, số giờ nắng.

Trạm	Tháng	Độ ẩm không khí (%)		Lượng bốc hơi (mm)		Số giờ nắng	
		Trị số	Chuẩn sai	Trị số	Chuẩn sai	Trị số	Chuẩn sai
Hải dương	10	77	- 6	137.1	+ 44.1	245.0	+ 52.8
	11	70	- 12	162.9	+ 66.9	213.3	+ 60.1
	12	78	3	113.9	+ 24.9	176.1	+ 52.8
	1	82	0	89.1	+ 11,1	72.7	- 19.6
Chí linh	10	67	- 14	200.4	+ 77.4	274.9	+ 85.3
	11	60	- 20	228.3	+ 65.3	221.0	+ 61.2
	12	72	- 5	139.3	+ 28.3	182.5	+ 32.9
	1	77	+ 1	120.9	+ 1.9	75.0	- 1.6

III Đánh giá điều kiện khí tượng với sản xuất vụ đông 1979 - 1980 ở Hải hưng :

Thời tiết vụ đông 1979 - 1980 thuận lợi đối với sản xuất vụ đông.

Mùa mưa kết thúc sớm, trời khô hanh, nhiều nắng nên tốc độ gặt mùa và làm đất, kể cả làm đất bằng cơ giới, nhanh chóng, thuận lợi, góp phần quyết định vào việc gieo trồng đúng thời vụ vụ đông, một thời vụ ngắn và nghiêm khắc.

Cây trồng vụ đông gieo trồng trong điều kiện đất khô, đã đảm bảo tốt các khâu kỹ thuật.

Điều kiện nhiệt độ rất thuận lợi, thời tiết ấm áp nên cây trồng sinh trưởng tốt, bệnh sương mai đối với khoai tây, cà chua rất ít, nhiều nơi hoàn toàn không có.

Điều kiện mưa ít, lượng bốc hơi nhiều, độ ẩm không khí thấp, tuy mang lại những điều bất lợi cho cây trồng, nhưng đã hạn chế được sâu bệnh, nấm bệnh phát triển. Và điều quyết định là do có hệ thống thủy nông hoàn chỉnh, khi cần thì tưới, khi không cần thì tiêu được dễ dàng, nên tùy từng thời kỳ sinh trưởng của cây

(xem tiếp trang 51)

chặt đĩa dùng làm giá đỡ với vành cung của máng giản đồ bị lỏng (các đinh ốc này nằm ở mặt dưới của đĩa) cần vặn chặt lại, sau đó lắp máy và đặt vào vị trí như cũ.

Cần kiểm tra chốt giữ (vị trí A - B) xác định vị trí phần chuyển động được của máy, nếu chốt giữ không chắc chắn có thể gây ra số hiệu chỉnh không cố định cho đường ghi của máy.

- Các trường hợp máy đặt lệch, không ngang bằng, không đúng vĩ độ v.v. cần phải được sửa chữa kịp thời mà người kiểm tra cần phải trực tiếp làm, nếu vì một lý do nào đó không thể lưu lại trạm thì phải hướng dẫn tỉ mỉ để các nhân viên ở trạm có thể tự sửa chữa được.

Sau khi kiểm tra việc lắp đặt, sửa chữa những sai lệch, hướng dẫn cách sửa chữa thông thường, qui toán và lập báo biểu cũng như kiểm tra tinh thần bảo quản máy của trạm, trên cơ sở những kết qủa thu được qua qúa trình kiểm tra - cần có những nhận xét đầy đủ về ưu khuyết điểm của trạm để ghi biên bản và tóm tắt ghi vào hồ sơ kỹ thuật.

TÌNH HÌNH THỜI TIẾT VÀ SẢN XUẤT ...

(tiếp theo trang 45)

trồng, nước vẫn đầy đủ, do đó cây trồng phát triển tốt và hiệu ứng của phân bón, giống và kỹ thuật canh tác được phát huy nhiều hơn nữa.

Trời nắng ấm kéo dài, số giờ nắng nhiều, nên cây quang hợp và tích tụ vật chất khô nhiều, kết hợp với tưới tát, nên năng suất của dưa hấu, khoai tây tăng.

IV - Kết luận :

Điều kiện khí tượng trong vụ đông 1979 - 1980 ở Hải hưng rất thuận lợi, do đó năng suất các cây trồng đều tăng so với các năm trước,đặc biệt là dưa hấu và khoai tây. Tuy tình hình khô hạn nghiêm trọng, nhưng do có hệ thống thủy nông hoàn chỉnh đã khắc phục được những khó khăn này. Việc gieo trồng đúng thời vụ đã góp phần quan trọng trong việc đảm bảo năng suất cây trồng vụ đông và thời vụ những vụ sản xuất sau.